

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

વિશેષ દીવાની અરજી નંબર ૫૨૭૦/૧૯૯૯

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય સુશ્રી ન્યાયમૂર્તિ બેલા એમ. ત્રિવેદી

=====

૧ શું સ્થાનિક સમાચારપત્રોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી

આપવામાં આવી શકે છે?

૨ પત્રકારને સંદર્ભ કરવામાં આવશે કે નહીં?

૩ શું ન્યાયમૂર્તિઓ ચુકાદાની ઉચિત નકલ જોવા માંગે છે?

૪ શું આ કેસમાં ભારતનું બંધારણ અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા
કોઈ આદેશના અર્થઘટને સંબંધિત કાયદાનો કોઈ નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો
સમાવેશ થાય છે ?

=====

ગુજરાત રાજ્ય. અરજદાર (ઓ)

વિરુદ્ધ

દહ્યાભાઈ વિઠ્ઠલભાઈ અને ક. પ્રતિવાદી (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ :

અરજદાર (ઓ) નંબર ૧ માટે સુશ્રી જ્યોતિ ભટ્ટ, એ. જી. પી.

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧-૫,૭ માટે શ્રી એમ. સી. ભટ્ટ, એડવોકેટ

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૬ માટે નિયમ બજવવામાં આવેલ.

=====

કોરમ: માનનીય સુશ્રી ન્યાયમૂર્તિ બેલા એમ. ત્રિવેદી

તારીખ: ૧૯-૨૦/૧૦/૨૦૧૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. પ્રતિવાદીઓના કહેવા પર ચુ. એલ. સી. ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા સત્તા અને સત્તાના દુરુપયોગનો આ એક ઉત્તમ કેસ છે, જેમાં ટ્રિબ્યુનલે સક્ષમ અધિકારી દ્વારા આદેશ પસાર થયાના ૧૩ વર્ષના સમયગાળા પછી શહેરી જમીન (ટોચમર્યાદા અને નિયમન) અધિનિયમ, ૧૯૭૬ (ત્યારબાદ "ચુ. એલ. સી. અધિનિયમ" તરીકે ઓળખવામાં આવે છે) ની કલમ ૩૩ હેઠળ પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી સંપૂર્ણ સમય-પ્રતિબંધિત અપીલને જ ધ્યાનમાં લીધી ન હતી, પરંતુ અરજદાર વિભાગને સુનાવણીની કોઈ તક આપ્યા વિના, અને તે પણ ચુ. એલ. સી. ના ૨૬ થયાના અગાઉના દિવસે, તેની ફાઈલિંગના ચાર દિવસની અંદર ઉપરોક્ત અપીલને મંજૂરી આપી હતી. એક્ટ.

૨. ટૂંકી હકીકતો એ છે કે એક ભગવાનભાઈ પટેલને ત્રણ પુત્રો હતા જેમ કે હિમ્મતભાઈ ભગવાનભાઈ પટેલ, લલ્લુભાઈ ભગવાનભાઈ પટેલ અને રણછોડભાઈ ભગવાનભાઈ પટેલ.ઉપરોક્ત ત્રણ પુત્રોમાંથી, હિમ્મતભાઈ ભગવાનભાઈ પટેલ અને લલ્લુભાઈ ભગવાનભાઈ પટેલ દ્વારા યુ. એલ. સી. અધિનિયમની કલમ ૬ (૧) હેઠળ બે અલગ-અલગ ફોર્મ ભરવામાં આવ્યા હતા, જેમાં તેમણે ઘણી જમીનોના સંબંધમાં તેમની માલિકી જાહેર કરી હતી.ત્રીજા પુત્ર રણછોડભાઈ ભગવાનભાઈ પટેલે કોઈ ફોર્મ ભર્યું ન હતું.જો કે, સક્ષમ સત્તામંડળે હિમ્મતભાઈ ભગવાનભાઈ પટેલ અને લલ્લુભાઈ ભગવાનભાઈ પટેલ દ્વારા જમીનના સંદર્ભમાં રણછોડભાઈના હિસ્સાને ધ્યાનમાં રાખીને ૧૫.૧૦.૧૯૮૬ ના સામાન્ય આદેશ દ્વારા ભરવામાં આવેલા ઉપરોક્ત ફોર્મ નક્કી કર્યા હતા, જેમાં ૭ યુનિટ એટલે કે લલ્લુભાઈ ભગવાનભાઈ પટેલને એક યુનિટ, હિમ્મતભાઈ ભગવાનભાઈ પટેલને બે યુનિટ અને રણછોડભાઈ ભગવાનભાઈ પટેલનાં કાયદાકીય વારસદારોને ત્રણ યુનિટ આપવામાં આવ્યા હતા અને જાહેર કર્યું હતું કે આ લલ્લુભાઈ પાસે ૨૬૫૨૪ ચોરસ મીટર, હિમ્મતભાઈ પાસે ૨૩૮૫૦ ચોરસ મીટર અને કાનૂની એકમ છે. રણછોડભાઈના વારસદારો પાસે ૨૩૬૧૪ ચોરસ મીટર જમીન હતી અને કુલ મળીને તેમની પાસે ૭૩૯૮૮ ચોરસ મીટર જમીન વધારાની ખાલી જમીન તરીકે હતી.એવું લાગે છે કે આ આદેશને જમીનના કથિત ધારકો એટલે કે હિમ્મતભાઈ ભગવાનભાઈ પટેલ, લલ્લુભાઈ

ભગવાનભાઈ પટેલ, ખુશાલભાઈ રણછોડભાઈ અને ગોરધનભાઈ રણછોડભાઈ દ્વારા અર્બન લેન્ડ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ચુએલસી એક્ટની કલમ ૩૩ હેઠળ ૧૬/૮૮ તરીકે અપીલ દાખલ કરીને પડકારવામાં આવ્યો હતો, જેમણે ૧૨/૫/૧૯૮૮ ના આદેશ દ્વારા તેને ફગાવી દીધો હતો. ઉપરોક્ત આદેશને કોઈ પણ ધારક દ્વારા આગળ પડકારવામાં આવ્યો ન હોવાથી, ઉપરોક્ત આદેશ અંતિમ બની ગયો હતો.

૩. જો કે, વર્તમાન પ્રતિવાદીઓ કે જેઓ ભગવાનભાઈ અને રણછોડભાઈના પૌત્ર અને પૌત્રીઓ છે, તેમણે સક્ષમ અધિકારી દ્વારા આદેશ પસાર થયાના ૧૩ વર્ષ પછી એટલે કે ૨૬/૩/૧૯૯૯ ના રોજ ચુ. એલ. સી. ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ નંબર ૨૩/૯૯ દાખલ કરીને સક્ષમ અધિકારીના તારીખ ૧૫/૧૦/૧૯૮૬ ના આદેશને પડકાર્યો હતો. અરજદારના કેસ અનુસાર, ૨૭મી, ૨૮મી અને ૨૯મી માર્ચ ૧૯૯૯ જાહેર રજાઓ હતી અને ટ્રિબ્યુનલે ચુ. એલ. સી. અધિનિયમને રદ કરવાના અગાઉના દિવસે, અરજદાર વિભાગને સુનાવણીની કોઈ તક આપ્યા વિના, ઉપરોક્ત અપીલને મંજૂરી આપતા, ૩૦/૩/૧૯૯૯ ના રોજ વિવાદિત આદેશ પસાર કર્યો હતો. જેથી હાલની અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે.

જ. પ્રતિવાદીઓએ તેમના એફિડેવિટ-ઇન-જવાબ દાખલ કર્યા છે જેમાં દલીલ કરવામાં આવી છે કે યુ. એલ. સી. અધિનિયમ ૧૯૯૯ દ્વારા યુ. એલ. સી. અધિનિયમ ૨૬ કરવામાં આવ્યો હોવાથી, તમામ કાર્યવાહીઓ ઘટાડવામાં આવી હોવાનું માનવામાં આવતું હતું અને તેથી રાજ્ય આ અધિનિયમ હેઠળ ઉપાય અપનાવી શક્યું ન હોત, જે પહેલેથી જ ૨૬ કરવામાં આવ્યો છે. એવી પણ દલીલ કરવામાં આવે છે કે પંચનામા અનુસાર સત્તામંડળે કથિત રીતે જમીનનો કબજો સંભાળી લીધો હોવા છતાં, પ્રશ્નમાં રહેલી વધારાની જમીનનો કબજો હકીકતમાં પ્રતિવાદીઓ પાસે જ રહ્યો હતો. પ્રતિવાદીઓએ અન્ય બાબતોનો પુનરોચ્ચાર કરતા વધારાના સોગંદનામા પણ દાખલ કર્યા હતા કે અપીલકર્તાઓ દ્વારા જમીનનો કબજો લેવામાં આવ્યો ન હતો અને યુ. એલ. સી. અધિનિયમની કલમ ૧૦ (૫) હેઠળ કબજો લેવા માટેની ફરજિયાત જોગવાઈનું પાલન કરવામાં આવ્યું ન હતું, પંચનામા દોરીને કથિત કબજો મેળવવો ગેરકાયદેસર હતો. તેની સામે સક્ષમ અધિકારી અને નાયબ કલેક્ટરે અરજદાર વતી વધારાના સોગંદનામા દાખલ કર્યા છે જેમાં જણાવ્યું છે કે ૭૩૯૮૮ ચોરસ મીટર જમીનને વધારાની ખાલી જમીન જાહેર કરતી સક્ષમ અધિકારી દ્વારા ૧૫/૧૦/૧૯૮૬ તારીખનો આદેશ પસાર થયા પછી, કલમ ૧૦ (૧) હેઠળ જાહેરનામું ૬/૪/૧૯૮૭ ના રોજ બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું અને તે ૧૮/૬/૧૯૮૭ ના રોજ સત્તાવાર રાજપત્રમાં પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું હતું. ત્યારબાદ કલમ ૧૦ (૩) હેઠળ જાહેરનામું

૩૦/૯/૧૯૮૭ ના રોજ બહાર પાડવામાં આવ્યું હતું, જે મહેસૂલ સર્વેક્ષણ નંબર ૫૨૮ અને ૫૩૩ સિવાયની જમીનના સંદર્ભમાં ૨૯/૧૧/૧૯૮૭ ના રોજ પ્રકાશિત કરવામાં આવ્યું હતું, કારણ કે કલમ ૨૧ હેઠળ રાજ્ય સરકાર દ્વારા ઉપરોક્ત બે સર્વેક્ષણ નંબરના સંદર્ભમાં મંજૂરી આપવામાં આવી હતી. વધુમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે કલમ ૧૦ (૫) હેઠળ સંબંધિત જમીન માલિકોને ૧૫/૧૨/૧૯૮૭, ૫/૨/૧૯૮૨ અને ૨૩/૮/૧૯૮૩ ના રોજ નોટિસો જારી કરવામાં આવી હતી, જે નોટિસો ઉપરોક્ત માલિકોને યોગ્ય રીતે આપવામાં આવી હતી અને સ્વીકૃતિ રસીદો પણ અરજદાર દ્વારા યોગ્ય રીતે પરત કરવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ કલમ ૧૦ (૬) હેઠળ સંબંધિત માલિકોને ૬/૧૦/૧૯૮૩ અને ૧૩/૮/૧૯૮૪ ના રોજ નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી અને પંચ સાક્ષીઓની હાજરીમાં ૧૯/૮/૧૯૮૪ ના રોજ જમીનનો કબજો લેવામાં આવ્યો હતો. એવું પણ જણાવવામાં આવ્યું છે કે કલમ ૧૧ હેઠળનો આદેશ પણ સક્ષમ અધિકારી દ્વારા ૧૮/૧૦/૧૯૮૭ ના રોજ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. ઉપરોક્ત સ્થિતિ હોવા છતાં, વર્તમાન પ્રતિવાદીઓએ રેકૉર્ડ બોલાવ્યા વિના ટ્રિબ્યુનલ અને ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ દાખલ કરી હતી અને સુનાવણીની તક આપ્યા વિના વિવાદિત આદેશ પસાર કર્યો હતો.

૫. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલે લાંબી દલીલ કરી હોવા છતાં, આ કોર્ટ સમક્ષ વિચારણા માટે જે ટૂંકો પ્રશ્ન ઊભો થાય છે તે એ છે કે શું ટ્રિબ્યુનલ ૧૩ વર્ષના સંપૂર્ણ વિલંબ પછી સક્ષમ અધિકારીના આદેશને પડકારતી પ્રતિવાદીઓ દ્વારા દાખલ કરવામા આવેલી અપીલને ધ્યાનમાં લઈ શક્યું હોત અને કેસનો રેકૉર્ડ બોલાવ્યા વિના અને રાજ્ય સત્તામંડળના પ્રતિનિધિને સુનાવણીની તક આપ્યા વિના અને તે પણ નિરસન અધિનિયમ, ૧૯૯૯ના અમલીકરણના અગાઉના દિવસે યોગ્યતા પર આવી અપીલને મંજૂરી આપી શકી હોત.

૬. કોર્ટ દ્વારા ઉપરોક્ત પ્રશ્નના સંદર્ભમાં પ્રતિવાદીઓ માટે વિદ્વાન એડવોકેટ શ્રી ભટ્ટને ચોક્કસ પ્રશ્નો પૂછવામાં આવ્યા હોવા છતાં, તેઓ તેનો જવાબ આપવા અથવા ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત આદેશને યોગ્ય ઠેરવવાની સ્થિતિમાં ન હતા.પ્રતિવાદીઓ દ્વારા તે વિવાદિત કરવામાં આવ્યું નથી કે સક્ષમ સત્તામંડળે ૧૫/૧૦/૧૯૮૬ ના રોજ આદેશ પસાર કર્યો હતો અને પ્રતિવાદીઓ દ્વારા ૨૬/૩/૧૯૯૯ ના રોજ ULC અધિનિયમની કલમ ૩૩ હેઠળ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી.તે પણ વિવાદિત નથી કે ૨૭મી, ૨૮મી અને ૨૯મી માર્ચ ૧૯૯૯ જાહેર રજાઓ હતી અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા ૩૦/૩/૧૯૯૯ એટલે કે ૨૬બાતલ કાયદો અમલમાં આવવાની તારીખના એક દિવસ પહેલા વિવાદિત આદેશ

પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.તે પણ વિવાદિત નથી કે અપીલ દાખલ કરવામાં લગભગ ૧૩ વર્ષના વિલંબને માફ કરવા માટે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા આપવામાં આવેલા વિલંબને માફ કરવા માટે કોઈ અલગ અરજી કરવામાં આવી ન હતી.તે પણ વિવાદિત નથી કે વિવાદિત આદેશ પસાર કરતા પહેલા ન તો કેસનો રેકૉર્ડ માંગવામાં આવ્યો હતો અને ન તો રાજ્ય વતી કોઈની સુનાવણી કરવામાં આવી હતી.તે પણ વિવાદિત નથી કે પ્રશ્નમાં જમીનના મૂળ ધારકો એટલે કે હિમ્મતભાઈ ભગવાનભાઈ, લલ્લુભાઈ ભગવાનભાઈ, ગોરધનભાઈ રણછોડભાઈ અને ખુશાલભાઈ રણછોડભાઈએ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ૧૫/૧૦/૧૯૮૬ ના રોજ પસાર કરાયેલા સક્ષમ અધિકારીના આદેશને પડકારતી અપીલ નંબર ૧૮/૧૯૮૮ તરીકે દાખલ કરી હતી અને ટ્રિબ્યુનલે ૧૨/૫/૧૯૮૮ ના આદેશ દ્વારા તેને ફગાવી દીધો હતો.તે પણ વિવાદિત નથી કે વર્તમાન પ્રતિવાદીઓએ મૂળ જમીન માલિકો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી કોઈપણ કાર્યવાહીમાં તેમને પક્ષકાર તરીકે સામેલ કરવાનો ક્યારેય કોઈ પ્રયાસ કર્યો ન હતો.એ નોંધવું યોગ્ય છે કે પ્રતિવાદી નંબર ૧ ભગવાનભાઈનો પૌત્ર હતો, પ્રતિવાદી નંબર ૨ હિમ્મતભાઈની પુત્રી હતી અને પ્રતિવાદી નંબર ૩ થી ૬ ખુશાલભાઈના બાળકો હતા.એવું સૂચન કરવા માટે પણ કંઈ નથી કે પ્રતિવાદીઓના તેમના પિતા અથવા કાકા સાથે કોઈ તણાવપૂર્ણ સંબંધો હતા.આ સંજોગોમાં, તે સ્પષ્ટપણે સ્પષ્ટ થાય છે કે પ્રતિવાદીઓ દ્વારા ૧૩ વર્ષના વિલંબ પછી

અચાનક ૨૬/૩/૧૯૯૯ ના રોજ અપીલ દાખલ કરવામાં આવી હતી કારણ કે તેમને જાણ થઈ ગઈ હતી કે ૩૧/૩/૧૯૯૯ થી ચુ. એલ. સી. કાયદો રદ કરવામાં આવશે અને તેઓ કોઈક રીતે ૩૦/૩/૧૯૯૯ ના રોજ ટ્રિબ્યુનલ પાસેથી વિવાદિત આદેશ મેળવવામાં સફળ થઈ શકે છે. ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો આવો આદેશ માત્ર મનસ્વી અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉલ્લંઘન કરતો નથી, પરંતુ માત્ર પ્રતિવાદીઓની તરફેણ કરવાના દૃષ્ટિકોણથી પસાર કરવામાં આવેલો સંપૂર્ણપણે અપ્રમાણિક આદેશ છે અને કાનૂની ભ્રષ્ટાચાર પીડાય છે.

૭. આ તબક્કે (૨૦૧૦) ૯ એસ. સી. સી. ૪૩૭ માં નોંધાયેલા કલાભારતી એડવર્ટાઈઝિંગ વિરુદ્ધ હેમંત વિમલનાથ નરીયાણિયાના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે કરેલા યોગ્ય અવલોકનોને ફરીથી રજૂ કરવાની જરૂર છે, જેમાં સુપ્રીમ કોર્ટે "કાનૂની ભ્રષ્ટાચાર" અથવા "કાયદામાં ભ્રષ્ટાચાર" ના મુદ્દા પર કાર્યવાહી કરતી વખતે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું છે:—

“કાયદાકીય દુર્ભાવના:

૨૫. રાજ્ય હકીકતમાં અથવા કાયદામાં દુર્ભાવના અથવા ભ્રષ્ટાચાર વિના ન્યાયી રીતે કાર્ય કરવાની જવાબદારી હેઠળ છે."કાનૂની ભ્રષ્ટાચાર

"અથવા" કાયદામાં ક્ષેષ "નો અર્થ એ છે કે કાયદેસર બહાનું વિના કંઈક કરવામાં આવે છે.તે વાજબી અથવા સંભવિત કારણ વગર ખોટી રીતે અને ઇરાદાપૂર્વક કરવામાં આવેલું કાર્ય છે, અને તે ખરાબ લાગણી અને અણગમોથી કરવામાં આવેલું કાર્ય હોવું જરૂરી નથી.તે અન્યના અધિકારોની અવગણના કરતું ઇરાદાપૂર્વકનું કૃત્ય છે.જ્યાં દુર્ભાવના માટે રાજ્યને જવાબદાર ઠેરવવામાં આવે છે, ત્યાં તે ક્યારેય વ્યક્તિગત દુર્ભાવના અથવા રાજ્ય તરફથી વિરોધનો કેસ ન હોઈ શકે.તે એક કાર્ય છે જે ત્રાંસા અથવા પરોક્ષ પદાર્થ સાથે લેવામાં આવે છે.તેનો અર્થ એ છે કે "કાયદામાં જેનો હેતુ છે તેના માટે વિદેશી હેતુઓ" માટે વૈધાનિક શક્તિનો ઉપયોગ કરવો.તેનો અર્થ એ છે કે બીજાના પૂર્વગ્રહ માટે કાયદાનું સભાન ઉદ્ધંધન, અન્યના અધિકારોની અવગણના કરવા માટે સત્તા તરફથી ભ્રષ્ટ પલણ, જે હેતુ તેના હાનિકારક કૃત્યો દ્વારા પ્રગટ થાય છે."

૮. તાત્કાલિક કેસમાં, આશ્ચર્યજનક રીતે ટ્રિબ્યુનલ, જે યુ. એલ. સી. અધિનિયમ હેઠળ સ્થાપિત વૈધાનિક સત્તા હતી, તેણે રાજ્યના હિતની વિરુદ્ધ કાર્યવાહી કરી હતી અને રાજ્યના હિત માટે પૂર્વગ્રહયુક્ત અને સ્થાયી કાનૂની સ્થિતિની સંપૂર્ણ અવગણના કરીને અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉદ્ધંધન કરીને વિવાદિત આદેશને સભાનપણે પસાર કર્યો

હતો.ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા આવા ગેરકાયદેસર અને મનસ્વી આદેશને માત્ર રદ કરવા અને રદ કરવા જ લાયક નથી, પરંતુ ટ્રિબ્યુનલના સંબંધિત સભ્ય સામે શિક્ષાત્મક કાર્યવાહી થવી જોઈએ, જેમણે આદેશ પસાર કર્યો હતો.તપાસ પર, વિદ્વાન એ. જી. પી. એ કોર્ટને જાણ કરી છે કે આ સભ્ય ત્રણ વિભાગીય તપાસનો સામનો કરી રહ્યો હતો, જો કે, તે લાંબા સમય પહેલા જ નિવૃત્ત થઈ ચૂક્યો છે.આ સંજોગોમાં કોર્ટ આ મામલાને આગળ વધારતી નથી.

૯. જોકે વિદ્વતાપૂર્ણ એડવોકેટ શ્રી ભટ્ટ દ્વારા પ્રતિવાદીઓ માટે એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે કાયદાની યોગ્ય પ્રક્રિયાને અનુસરીને અરજદાર સત્તામંડળ દ્વારા આ જમીનનો કબજો લેવામાં આવ્યો ન હતો અને સક્ષમ સત્તામંડળ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશ દ્વારા પ્રતિવાદીઓ પર અન્યાય કરવામાં આવ્યો હતો, તેમ છતાં આવી રજૂઆત એ સરળ કારણોસર સ્વીકારી શકાતી નથી કે સક્ષમ સત્તામંડળના આદેશને પડકારતી જમીન માલિકો દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલને રદ કર્યા પછી, વધારાની ખાલી જમીન તરીકે જાહેર કરવામાં આવેલી જમીનનો કબજો રાજ્ય સત્તામંડળો દ્વારા પહેલેથી જ લેવામાં આવ્યો હતો અને આવી કાર્યવાહી મૂળ જમીન માલિકોના કહેવા પર પડકારવામાં આવી ન હતી, જેઓ અન્ય કોઈ ન હતા પરંતુ અન્ય કોઈ ન હતા. વર્તમાન પ્રતિવાદીઓના

પિતા અને કાકા, પ્રતિવાદીઓને એવી દલીલ કરવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી કે રાજ્ય સરકાર દ્વારા કબજો ગેરકાયદેસર રીતે લેવામાં આવ્યો હતો.

૧૦. આ તબક્કે (૨૦૧૫) ૫ એસ. સી. સી. ૩૨૧ માં નોંધાયેલા આસામ રાજ્ય વિરુદ્ધ ભાસ્કર જ્યોતિ શર્મા અને અન્યોના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે કરેલા અવલોકનો પુનઃઉત્પાદિત કરવા જરૂરી છે, જેમાં સુપ્રીમ કોર્ટે નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું હતું:—

૧૬. આ મુદ્દાને અન્ય દ્રષ્ટિકોણથી પણ જોઈ શકાય છે.ધારો કે કબજામાં રહેલી વ્યક્તિ ફરિયાદ કરી શકે છે, ભલે અંતિમ વિશ્લેષણમાં ઘણો ફાયદો થયો હોય, તો પ્રશ્ન એ છે કે શું આવી ફરિયાદ કલમ ૧૦ (૫) ના કથિત ઉલ્લંઘન પછી લાંબા સમય સુધી કરી શકાય છે.જો વાસ્તવિક ભૌતિક કબજો ૭મી ડિસેમ્બર, ૧૯૮૧ના રોજ અગાઉની જમીનના માલિક પાસેથી લેવામાં આવ્યો હતો, જેમ કે વર્તમાન કેસમાં આક્ષેપ કરવામાં આવ્યો છે, તો કલમ ૧૦ (૫) પર આધારિત કોઈપણ ફરિયાદ આવા કબજાના વાજબી સમયની અંદર કરવામાં આવી હોવી જોઈએ.જો માલિકે આમ ન કર્યું હોત, તો બળજબરીથી કબજો મેળવવો એ સમય જતાં કાયદેસરતા પ્રાપ્ત કરશે.આવી કોઈ પણ પરિસ્થિતિમાં માલિક અથવા કબજામાં

રહેલી વ્યક્તિએ કાયદાની કલમ ૧૦ (૫) હેઠળ તેનો અધિકાર માફ કર્યો હોવાનું માનવું આવશ્યક છે. અમારા મતે, અન્ય કોઈ પણ ઢ્રષ્ટિકોણ વાદીને ફરિયાદ કરવા માટે લાઈસન્સ આપશે, એટલા માટે નહીં કે તેણે કોઈ વાસ્તવિક પૂર્વગ્રહ સહન કર્યો છે જેનું નિવારણ કરવાની જરૂર છે, પરંતુ માત્ર એટલા માટે કે નિરસન અધિનિયમના આકસ્મિક સંજોગોએ તેને તેના નિકાલ અંગેનો મુદ્દો ઉઠાવવા માટે લલચાવ્યો હતો જે નિર્ધારિત પ્રક્રિયાનું ઉદ્ધંધન કરે છે.”

૧૧. ઉપરોક્ત બાબતોને ધ્યાનમાં રાખીને, ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો વિવાદિત આદેશ મનસ્વી, ગેરકાયદેસર, વિકૃત અને કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતોનું ઉદ્ધંધન કરતો હોવાથી તેને રદ કરવાનો અને રદ કરવાનો અધિકાર છે અને તે મુજબ તેને રદ કરવામાં આવે છે.

૧૨. અરજીને મંજૂરી છે.તે મુજબ નિયમને સંપૂર્ણ બનાવવામાં આવે છે.

(ન્યાયમૂર્તિ બેલા એમ. ત્રિવેદી)

વિનોદ

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.